

УТВЪРЖДАВАМ:.....

ПОЛЯ ВЪРБАНОВА

ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ

НА ОБЛАСТ ЛОВЕЧ И ПРЕДСЕДАТЕЛ

НА ОБЛАСТНА КОМИСИЯ „ВОЕННИ ПАМЕТНИЦИ“

23.03.2026 г.

ПРОТОКОЛ

от заседание на Областна комисия „Военни паметници“

На, 19.02.2026 г., от 14:00 ч. в зала 101 на Областна администрация Ловеч, се проведе заседание на Областна комисия „Военни паметници“, свикано с писмо наш № ОМ-02-1(3) от 22.01.2026 г. Заседанието е свикано във връзка с писмо с наш № ОМ-02-1(1) от 13.01.2026 г. относно предложения за опазване, поддържане и възстановяване на военни паметници през настоящата година. Заседанието беше открито от г-жа Нели Читинова – Зам. областен управител на област Ловеч и Зам. председател на Областна комисия „Военни паметници“.

Присъстваха 9 членове от състава на комисията. В заседанието участие взеха представители на Областна администрация Ловеч, ВГЦ Троян, представител на община Троян, кмет на с. Орешак, представител на община Тетевен, представител на община Луковит, секретар на Съюз на ветераните от войните, представител на ВКВПД към МО, представител на Областен съюз на ОСЗР, представител на община Ловеч и представител на Министерство на отбраната.

След като се установи, че има кворум, Зам. председателят на ОКВП, предложи да се премине към дневния ред:

1. Одобряване на постъпили предложения от общините за нуждаещи се от рехабилитация или ремонтно-възстановителни дейности военни паметници на територията на област Ловеч;

2. Други.

Преди да се гласува дневния ред секретарят на комисията предложи същият да бъде изменен, поради постъпилите отговори от общини по следния начин:

1. Разглеждане на предложение от Община Ловеч за вписване в Областен регистър „Военни паметници“ и в национален регистър „Военни паметници“ на паметник в с. Изворче, общ. Ловеч;

2. Докладване от съответните общини за извършени ремонтни дейности през предходни периоди на военни паметници на територията на област Ловеч.

3. Постъпили предложения от общините от областта за реставрация на военни паметници през 2026 г.

4. Разглеждане и обсъждане на предложение за изграждане наново на военен паметник в с. Орешак, общ. Троян.

Така представения дневен ред беше приет от членовете на комисията с пълно мнозинство.

Зам. председателят на комисията, след приемане на дневния ред, премина към първа точка и даде думата на секретаря на комисията.

Така представения дневен ред беше приет от членовете на комисията с пълно мнозинство.

Зам. председателят на комисията, след приемане на дневния ред, премина към първа точка и даде думата на секретаря на комисията.

По т. 1, Секретарят на комисията представи предложението на Община Ловеч за вписване в регистър „Военни паметници“ на паметна плоча, поставена върху чешма в чест на загиналите в Балканската и Първата световна война, в с. Изворче, общ. Ловеч.

Бяха представени снимков материал и анкетна карта на паметната плоча, със списък на загиналите. В анкетната карта е описано точно кога е изградена чешмата с плочата, от

какъв материал е направена, къде се намира и кои събития отразява паметната плоча. Секретарят на комисията предложи да се приеме така представения военен паметник, след като не бяха отправени коментари или питания към представителя на община Ловеч.

Областна комисия „Военни паметници“ прие единодушно предложението.

Преминаване към точка 2 – Докладване от съответните общини за извършени ремонтни дейности през предходни периоди на военни паметници на територията на област Ловеч.

Община Априлци – докладва относно ремонта на войнишки паметник в кв. Видима, гр. Априлци, за който са предоставени финансови средства с ПМС № 368 от 30.10.2024 г. Предстои окончателното поставяне на плочата с имената на загиналите върху паметника. След приключването на тази дейност ще бъде изпратена попълнена анкетна карта, с отразени ремонтни дейности и протокол за приемане на паметника. Тези документи в последствие ще бъдат изпратени до Министерство на отбраната за сведение.

Община Ловеч – докладва за паметника в с. Владиня, общ. Ловеч. През 2018 г. паметникът е одобрен за ремонт с ПМС № 253 от 22.11.2018 г., като са отпуснати 6 000,00 лв. за извършване на консервационно-реставрационни дейности. С приемателен протокол от 26.02.2020 г. по договор ДВ №- 916/18.11.2019 г. ремонтните дейности са завършени на стойност 8 503,66 лв. Към февруари 2026 г. състоянието на мраморната плоча отново е лошо – с пукнатини, имената на загиналите не се четат. Паметникът се нуждае и от почистване.

Община Троян представи извършен ремонт на паметника в с. Добродан. На основание Постановление на МС № 135 от 24.07.2025 г. и писмо от Областна администрация – Ловеч са одобрени финансови средства на стойност 1 152 лв. за ремонт на паметника в село Добродан.

Обновяването е извършено в края на 2025 г. от фирма „Табакони 2017“ ЕООД – гр. Троян. Ремонтът включва смяна на покривна обшивка, ламарина, шпакловане и боядисване на арката.

Община Луковит е получила средства за рехабилитация и ремонтно-възстановителни дейности на Паметни плочи „Гимназия-паметник на загиналите за Отечеството от гр. Луковит“/1912-1913 и 1915-1918 г./ в гр. Луковит пред входа на ПГГС „Сергей Румянцев“. За реновирането са били изразходени 1100 лв. Ремонтно-възстановителни дейности бяха извършени през октомври 2025 г. на паметните плочи „Гимназия-паметник на загиналите за отечеството от гр. Луковит. Сумата за извършените строителни дейности - реставрация от фирма „РИНО 2005“ ЕООД е за 10141.38 лв. с ДДС, като финансовите средства в размер на 9091.00 лв. с ДДС бяха отпуснати по предложение на Министерството на отбраната с Постановление № 135 от 24 юли 2025 г. на Министерски съвет, остатъкът до крайната сума – 1050.38 лв. с ДДС са от общинския бюджет на Община Луковит.

След докладването се премина към точка трета от дневния ред:

Постъпили предложения от общините от областта за реставрация на военни паметници през 2026 г.

Думата беше дадена на секретаря на комисията да запознае членовете с постъпилите предложения за реставрация на военни паметници през 2026 г.

Община Ловеч

Община Ловеч е поискала извършване на ремонтни дейности на три военни паметника. Първият е в с. Изворче, общ. Ловеч. Тъй като до сега не е бил в регистъра на военните паметници той не е ремонтиран от своето изграждане. Представени са снимки, анкетна карта и списък със загиналите и КСС.

След представянето на паметника възникна дискусия между членовете на комисията, като след предложено гласуване комисията реши, че за този паметник е удачно да се кандидатства за реставрация през 2027 г., поради неточности в КСС-то, уточняващи детайли какъв точно ремонт да се направи.

Вторият паметник предложен от Община Ловеч е военният паметник в с. Владиня, общ. Ловеч. Както беше отбелязано и по горе, паметникът е бил ремонтиран но се нуждае от нов спешен ремонт. Представени са снимки как е изглеждал преди и сега, приложена е анкетна карта и е изготвена КСС. Но комисията настоя то да бъде преработено и представено на ново пред секретариата, тъй като имаше неточности в СМР-то и заявените мерни единици при количествата.

Комисията прие предложението, при условие, че бъдат коригирани данните по КСС-то, след което документацията трябва да се обобщи и представи пред Министерство на отбраната с искане за предоставяне на средства за ремонтиране на паметника.

Третият паметник е в с. Александрово, общ. Ловеч. Паметникът е в сравнително добро състояние, но надписите се четат трудно и някои стъпала са счупени. Има нужда от специализирано почистване. Представени са снимки с актуалното му състояние, анкетна карта и КСС. Тук комисията настоя по същия начин, както и за паметника в с. Владиня, общ. Ловеч преработи и представи на нова КСС пред секретариата, тъй като се установиха неточности в СМР-то и заявените мерни единици при количествата.

Комисията прие предложението, при условие, че бъдат коригирани данните по КСС-то, след което документацията трябва да се обобщи и представи пред Министерство на отбраната с искане за предоставяне на средства за ремонтиране на паметника.

Община Луковит е предложила за реставриране паметни плочи в с. Бежаново, общ. Луковит. Представени са снимки, анкетна карта, списък на загиналите и КСС.

Комисията приема и предлага окомплектоване на преписката и представяне пред Министерство на отбраната за разглеждане на документите за финансиране и извършване на ремонтни дейности по паметните плочи в с. Бежаново, общ. Луковит.

Община Троян

Община Троян е предложила за ремонтни дейности три паметника:

1. Паметник на загиналите във войните в село Чифлик

Паметникът е разположен в двора на параклис „Св. Параскева-Петка“ в селото и е изграден през 2000 година. До момента не са извършвани ремонтни дейности. Към настоящия момент повърхността на паметника е замърсена, бронзираните букви са нечетливи, а покритието им е опадало и оксидирало. Необходимите дейности включват

механично почистване, обрушване на компрометираната шпакловка, грундиране, шпакловане, укрепване на каменните елементи чрез подлепване и префугиране. Обща стойност: 630,00 евро с включено ДДС. Представени са анкетна карта и списък на загиналите и КСС. По КСС-то имаше леки несъответствия, които подлежат на редакция.

Комисията прие предложението, при условие, че бъдат коригирани данните по КСС-то, след което документацията трябва да се обобщи и представи пред Министерство на отбраната с искане за предоставяне на средства за ремонтване на паметника.

2. Паметник на загиналите във войните в село Дебнево

Паметникът, изграден през 1992 година, се намира в двора на храм „Св. Петка“. Към настоящият момент мраморните плочи са покрити с мъх и атмосферни отлагания, което възпрепятства разчитането на надписите. Паметникът се нуждае от механично почистване на повърхността и тониране на надписите. Обща стойност: 844,80 евро с включено ДДС. Представени са анкетна карта и списък на загиналите и КСС. По КСС-то имаше леки несъответствия, които подлежат на редакция.

Комисията прие предложението, при условие, че бъдат коригирани данните по КСС-то, след което документацията трябва да се обобщи и представи пред Министерство на отбраната с искане за предоставяне на средства за ремонтване на паметника.

3. Паметник на загиналите във войните в село Врабево

Паметникът е изграден през 1991 година и се намира на централния площад в селото. Не са извършвани ремонтни дейности през изминалите години. Към настоящият момент обектът е в добро общо състояние без конструктивни изменения, но има необходимост от почистване на мемориала и прилежащото пространство. Обща стойност: 750,00 евро с включено ДДС. Представени са анкетна карта и списък на загиналите и КСС. По КСС-то имаше леки несъответствия, които подлежат на редакция.

Комисията прие предложението, при условие, че бъдат коригирани данните по КСС-то, след което документацията трябва да се обобщи и представи пред Министерство на отбраната с искане за предоставяне на средства за ремонтване на паметника.

Точка 4 от дневния ред: Разглеждане и обсъждане на предложение за изграждане на нов военен паметник и демонтиране на стария в с. Орешак, общ. Троян. Предложението беше представено от кмета на село Орешак. Предвижда се изграждането на изцяло нов паметник на мястото на стария такъв. Има идеен проект, но се търси подкрепа за финансиране и разрешение от заинтересованите институции. След подробно обсъждане на инициативата, комисията стигна до заключението, че са необходими следните стъпки за изграждането на нов паметник:

1. Изготвяне на идеен проект / макет – разработване на художествена концепция;
2. Проверка на имота – справка в кадастъра и установяване на собствеността;
3. Издаване на виза за проектиране от главния архитект на Община Троян;
4. Изработване на технически проект;
5. Разглеждане от 5-членна комисия, назначена със заповед на кмета;
6. Приемане на решение от Общински съвет – Троян за определяне на мястото и/или предоставяне на терена;
7. Съгласуване с Министерството на отбраната след одобряване на проекта;
8. Разглеждане от Областна комисия „Военни паметници“ – Ловеч;
9. Получаване на становище от Министерството на отбраната и предприемане на последващи действия по реализацията.

С оглед настоящото лошо състояние на паметника, се обсъди възможността кметът на с. Орешак или читалищното настоятелство да отправят официално писмо до кмета на Община Троян с искане за предприемане на временни мерки за укрепване и обезопасяване на обекта до стартиране на евентуална процедура.

След изчерпване на дневния ред заседанието беше закрито.

Информацията от текущото заседание ще бъде публикувана на интернет страницата на Областна администрация Ловеч, в секция Областна комисия „Военни паметници“.

Протоколирал:

Христо Троански

Гл. експерт в дирекция АПОФУС

и секретар на ОКВП